

FAQ k 45. výzve

1. Aký je účel 45. výzvy?

Účelom 45. výzvy je zníženie znečisťovania ovzdušia a zlepšenie jeho kvality najmä pokiaľ ide o znečisťujúce látky PM₁₀, NO_x, NH₃, VOC, SO₂. Napriek skutočnosti, že toto sa má dosiahnuť prostredníctvom výmeny spaľovacieho zariadenia a teda do istej miery súvisí tento účel s energetickou účinnosťou, je hlavným motívom dosiahnutie zníženia emisií vypúšťaných do ovzdušia súčasným spaľovacím zariadením.

Tomuto účelu sú prispôsobené tiež merateľné ukazovatele projektu, ktoré sú environmentálneho a nie energetického charakteru.

Účel výzvy si netreba zamieňať za energetickú efektívnosť.

Výzvy zamerané na energetickú efektívnosť sa v rámci Operačného programu Kvalita životného prostredia podporujú v rámci prioritnej osi 4, ktorá je v gescii Slovenskej inovačnej a energetickej agentúry.

2. Je povinnou súčasťou technického riešenia výmeny spaľovacieho zariadenia na vykurovanie aj zmena palivovej základne?

Áno. Vzhľadom na účel 45. výzvy (ochrana ovzdušia) je povinnou súčasťou oprávnenosti aktivity projektu tiež povinnosť vymeniť palivovú základňu, t.j. prechod z aktuálne používaného paliva (najmä tuhého paliva ako je uhlie alebo biomasa) na nízkoemisné palivo (napr. zemný plyn).

Nové palivo musí spĺňať podmienky nízkoemisného paliva, pričom toto nové palivo nesmie byť obnoviteľným zdrojom energie, resp. technické riešenie nesmie využívať technológie, ktoré sa považujú za technológie obnoviteľných zdrojov.

3. Je oprávnený projekt v rámci ktorého dochádza k zmene palivovej základne z uhlia na zemný plyn?

Áno. Miesto realizácie aktivít projektu je v toto prípade obmedzené na oblasti vyžadujúce osobitnú ochranu ovzdušia ako sú definované v § 8 zákona č. 137/2010 Z. z. o ovzduší v znení neskorších predpisov. Viac viď otázku č. 9.

4. Je oprávnený projekt, v rámci ktorého dochádza k zmene palivovej základne zo z drevnej štiepky na zemný plyn?

Áno. Miesto realizácie aktivít projektu je v tomto celé územie SR.

5. Je oprávnený projekt v rámci ktorého sa vymenia staré a neúčinné spaľovacie zariadenia na zemný plyn (staré kotle, resp. staré gamatky) za nové a energeticky účinné spaľovacie zariadenia na zemný plyn?

Nie. Takýto projekt nezahŕňa zmenu palivovej základne. Napriek skutočnosti, že takéto riešenie môže byť energeticky efektívne pre žiadateľa (vrátane zníženia

nákladov na výrobu tepla), nemá významný vplyv na zníženie emisií vypúšťaných do ovzdušia, keďže palivom naďalej ostáva zemný plyn, ktorý je nízkoemisným palivom.

6. Podľa podmienok výzvy musí byť nové palivovo nízkoemisné. Ktoré palivá sa považujú za nízkoemisné? Aké sú oprávnené kombinácie zmeny palivovej základne (staré verzus nové palivo)?

RO pre OP KŽP definoval kombinácie palív, ktoré je možné v rámci realizácie aktivít projektu považovať za oprávnené. Ide o najčastejšie v praxi možné kombinácie (to nevylučuje, že existujú aj iné povolené kombinácie vo veľmi špecifických prípadoch). Tabuľka tiež obsahuje informáciu o tých kombináciách palív, ktoré sú oprávnené výlučne v oblastiach vyžadujúcich osobitnú ochranu ovzdušia.

Palivo	Palivo	Nové palivo (náhradné palivo)									
		Zemný plyn	LPG/CNG	Koks/lignit	Čierne uhlie	Hnedé uhlie	Vykurovací olej	Drevené peletky	Drevná štiepka	Kusové drevo	Elektrina **
Pôvodné palivo (náhradné palivo)	Zemný plyn	x	x	x	x	x	x	x	x	x	✓
	LPG/CNG	x	x	x	x	x	x	x	x	x	✓
	Koks/lignit	✓ ***	✓ ***	x	x	x	x	x	x	x	✓
	Čierne uhlie	✓ ***	✓ ***	x	x	x	x	x	x	x	✓
	Hnedé uhlie	✓ ***	✓ ***	x	x	x	x	x	x	x	✓
	Vykurovací olej	✓	✓	x	x	x	x	x	x	x	✓
	Drevené peletky	✓	✓	x	x	x	x	x	x	x	✓
	Drevná štiepka	✓	✓	x	x	x	x	x	x	x	✓
	Kusové drevo	✓	✓	x	x	x	x	x	x	x	✓
	Elektrina*	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
* Elektrinu nie je možné nahradiť iným palivom, nakoľko by nedošlo k zníženiu emisií, resp. by muselo byť použité palivo OZE, čo je neoprávnené											
** nie ak je technológiou tepelné čerpadlo											
*** len v oblastiach vyžadujúcich osobitnú ochranu ovzdušia ako sú definované v § 8 zákona č. 137/2010 Z. z. o ovzduší v znení neskorších predpisov											
Legenda:											
x - zmena palivovej základne nie je oprávnená											
✓ - zmena palivovej základne je oprávnená											

7. Je projekt oprávnený, ak pôvodné vykurovanie verejnej budovy predstavovalo „mix“ rôznych spaľovacích zariadení využívajúcich rôzne pôvodné palivá „vysokoemisné“ aj „nízkoemisné“ (napr. sa vykurovalo z časti drevom a z časti zemným plynom, resp. gamatkami)? Realizáciou projektu by došlo ku komplexnému vyriešeniu vykurovania verejnej budovy a to nahradením všetkých spaľovacích zariadení za nové spaľovacie zariadenia na zemný plyn (vlastná kotolňa verejnej budovy na zemný plyn).

Áno. Rozdielne od tabuľky uvedenej v otázke č. 6 je možné takýto projekt považovať za oprávnený avšak za podmienky, že pôvodné vykurovanie zabezpečovalo aspoň 50% spotreby tepla verejnej budovy z iných palív než je nové navrhované nízkoemisné palivo (v tomto prípade zemný plyn). Pritom platí tabuľka oprávnených kombinácií uvedená v otázke č. 6.

V prípade podielu nižšieho ako 50% bude projekt považovaný za neoprávnený.

To nemá vplyv na oprávnenosť miesta realizácie aktivít projektu, ak je v tomto mixe pôvodným palivom koks, lignit, čierne uhlie, hnedé uhlie. Viď otázku č. 8 a 9.

8. Aké je oprávnené miesto realizácie aktivít projektu?

Oprávneným miestom realizácie projektu je celé územie Slovenskej republiky. V prípade kombinácie, kedy dochádza k zmene palivovej základne z uhlia na zemný plyn sú oprávneným územím len oblasti vyžadujúce osobitnú ochranu ovzdušia. Oblasti vyžadujúce osobitnú ochranu ovzdušia sú vymedzené v otázke č. 9.

9. Ako zistím, či sa nachádzam v území vyžadujúcom osobitnú ochranu ovzdušia?

Oblasti vyžadujúce osobitnú ochranu ovzdušia ako sú definované v § 8 zákona č. 137/2010 Z. z. o ovzduší v znení neskorších predpisov:

a) oblasť riadenia kvality ovzdušia,

Tieto oblasti sú definované v Správe hodnotenia kvality ovzdušia (správa za rok 2017) na strane 61 zoznam oblastí riadenia kvality ovzdušia na rok 2018. <http://www.shmu.sk/sk/?page=996>

b) oblasť s výskytom intenzívneho zápachu, ak ide o vymedzenú časť zóny alebo aglomerácie o rozlohe najmenej 50 km², v ktorej sa vyskytujú pachové znečisťujúce látky v koncentráciách, ktoré znepríjemňujú život obyvateľstvu,

Aktuálne takáto oblasť vyhlásená nie je, takže informácia o vymedzení takejto oblasti nie je nikde zverejnená.

c) národný park,

Interaktívna mapa dostupná na: <http://webgis.biomonitoring.sk/>

d) chránená krajinná oblasť,

Interaktívna mapa dostupná na: <http://webgis.biomonitoring.sk/>

e) kúpeľné mesto

Ide o štatút mesta.

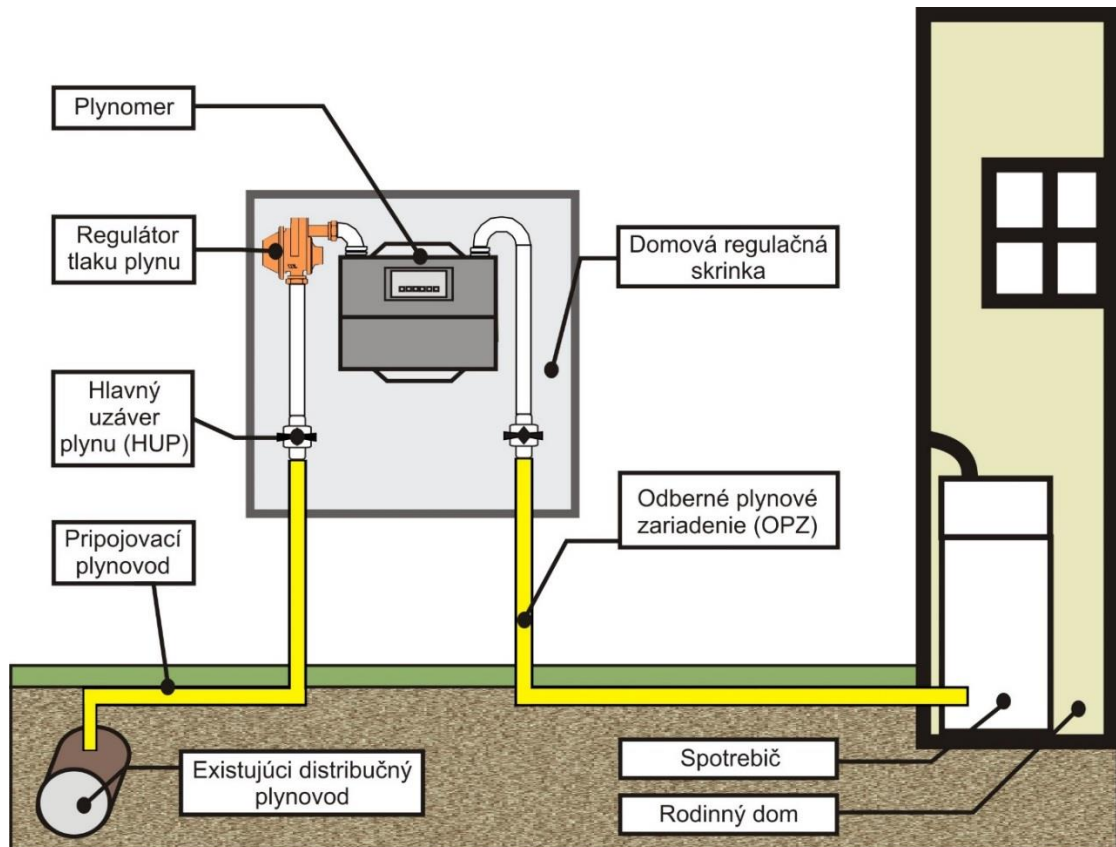
10. Podľa podmienok oprávnenosti výdavkov, je oprávneným výdavkom aj plynová prípojka. Čo je považované za plynovú prípojku?

Plynovodná prípojka slúži na pripojenie odberného plynového zariadenia na verejný plynovod. Začína sa napojením na plynovod a končí pred hlavným uzáverom odberného plynového zariadenia. Hlavný uzáver je súčasťou domového plynovodu.

Plynovú prípojku je potrebné zriadiť za technických podmienok určených distribútorom. Vlastníkom plynovodnej prípojky je ten, kto uhradil náklady na jej

zariadenie. Aby bol výdavok považovaný za oprávnený musí byť súčasťou výdavkov projektu. Prípojku, ktorú zriadi na svoje náklady distribučná spoločnosť nebude považovaná za oprávnený výdavok, lebo nie je vo vlastníctve žiadateľa.

Na obrázku je plynová prípojka pomenovaná ako „Pripojovací plynovod“.

Uvedené nemá vplyv na oprávnenosť rozvodov za hlavným uzáverom plynu, ktoré sa tiež považujú za oprávnený výdavok, ak budú vo vlastníctve žiadateľa.

11. Aké podmienky oprávnenosti aktivít musia byť splnené na to, aby mohli byť považované za oprávnené?

RO pre OP KŽP poskytuje základnú rekapituláciu technicko-administratívnych podmienok oprávnenosti aktivít projektu (to nevylučuje splnenie ostatných podmienok poskytnutia príspevku definovaných vo výzve – napr. oprávnenosť žiadateľa a pod.):

a) účinnosť nového spaľovacieho zariadenia zodpovedá stanoveným požiadavkám

Požiadavky sú stanovené v prílohe č. 2 nariadenia komisie 813/2013 ktorým sa vykonáva smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/125/ES, pokiaľ ide o požiadavky na ekodizajn tepelných zdrojov na vykurovanie priestoru a kombinovaných tepelných zdrojov

b) zmena palivovej základne (eliminácia pôvodného paliva), pričom nové palivo je nízkoemisné - nie OZE

Nízkoemisné palivo = emisný faktor CO₂ kg/kWh je menší než 0,250 podľa prílohy č. 2 vyhlášky č. 364/2012 Z. z.

OZE nemôže byť novým palivom - akékoľvek energetické nosiče, ktoré sa považujú za obnoviteľné zdroje, resp. ktorých transformácia predstavuje technológiu využívajúcu obnoviteľné zdroje energie nie sú oprávnené.

Povolené kombinácie vid' otázka č. 7

c) možnosť spojenia s modernizáciou vykurovacieho systému

ide o modernizáciu alebo rozšírenie vykurovacieho systému - nie bežnú údržbu

d) projektu musí obsahovať SMART prvky v rozsahu:

1. zónová regulácia vykurovania (po miestnostiach, resp. po vykurovacích telesách),
2. režimy vykurovania – napr. automatické nočné, dovolenkové a odchodové útlmy vykurovania,
3. ovládanie vykurovania prostredníctvom vzdialených zariadení s prístupom na internet (mobilný telefón, tablet, notebook),
4. štatistiky umožňujúce vhodnejšie nastavenie vykurovania

e) musí ísť o verejnú budovu - táto musí byť energeticky efektívna

Energetická efektívnosť je definovaná v § 2 písm. h) zákona č. 321/20147 o energetickej efektívnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

V praxi uvedené predstavuje také situácie kedy už nie je možné energetickú efektívnosť budovy zvýšiť takým spôsobom, aby toto bolo technicky, funkčne a ekonomicky realizovateľné. Opatrenia energetickej efektívnosti (s výnimkou tých, ktoré sú predmetom projektu) musia byť vykonané pred realizáciou projektu.

f) verejná budova je používaná na národnej/lokálnej úrovni využívaná verejnou správou - na poskytovanie verejných služieb nehospodárskych služieb (max. 20% kapacity budovy môže byť používaných na hospodárske účely),

g) realizáciou projektu nesmie dôjsť k zmene charakteru využívania budovy,

h) verejná budova musí byť vo vlastníctve alebo správe žiadateľa, ktorý je oprávneným subjektom verejnej správy (žiadateľom).